Č.j.: S 9/99-520/99-210 V Brně dne 17. 3. 1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako orgán příslušný podle § 11 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. rozhodl ve správním řízení č.j. S 9/99 zahájeném na návrh účastníků řízení **ELTODO, a. s., Praha 4, Novodvorská 1010/14, IČO: 64849982, a Siemens s. r. o., Praha 4, Na Strži 40, PSČ 140 21, IČO: 00268577,** dne 26. 1. 1999 podle ustanovení § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a v souladu s ustanovením § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění,

t a k t o :

Spojení podniků ELTODO, a. s., Praha 4, Novodvorská 1010/14, IČO: 64849982, a Siemens s. r. o., Praha 4, Na Strži 40, PSČ 140 21, IČO: 00268577, k němuž má dojít založením společného podniku, jehož hlavním předmětem podnikání budou dodávky dopravních systémů, zejména světelných signalizačních zařízení, tunelových systémů, parkovacích systémů, parkovacích automatů a dopravního značení, se ve smyslu § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění, **povoluje**.

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ”úřad”) obdržel dne 28. 12. 1998 „Žádost o udělení povolení k založení společného podniku ve smyslu ustanovení § 8a odst. 3 písm. b) zák. č. 63/1991 Sb. v platném znění“ společností ELTODO, a. s., Novodvorská 1010/4, Praha 4, a Siemens s. r. o., Na Strži 40, Praha 4. Dle § 19 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, je třeba podání posuzovat dle jeho obsahu. Z obsahu podání však nebylo patrné, zda společný podnik je zakládán za účelem koordinace soutěžního chování obou společností (tzv. kooperativní podnik) nebo zda se bude jednat o podnik „s plnou funkcí“ tj. podnik, který trvale plní všechny funkce samostatné hospodářské jednotky (tzv. koncentrační podnik). Zatímco kooperační podnik je posuzován ve smyslu § 3 a násl. zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) a založení společného podniku podléhá schválení úřadem dle § 3 odst. 5 zákona nebo povolení (výjimky z neplatnosti) dle § 5 zákona, koncentrační podnik se posuzuje dle § 8 a násl. zákona. Uvedené úkony úřadu také podléhají jiné částce zpoplatnění dle zákona č. 368/1992 Sb., o správní poplatcích, v platném znění.

Z tohoto důvodu zaslal úřad výše uvedeným subjektům dne 7. 1. 1999 žádost, ve které je vyzval ke sdělení údajů potřebných pro posouzení otázky charakteru společného podniku. Dále si úřad vyžádal údaje pro účely posouzení, zda založení společného podniku, pokud by mělo být považováno za spojení dle § 8 zákona, bude podléhat povolení úřadu dle § 8a zákona. Z odpovědi doručené úřadu dne 26. 1. 1999 a jejích příloh vyplynulo, že společný podnik bude podnikem koncentračním (srov. níže), a dále, že se bude s největší pravděpodobností jednat o spojení, které podléhá povolení Úřadu, neboť spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží, příp. služeb (k vymezení relevantního trhu - srov. níže).

Jen takto doplněné podání mohl úřad posoudit dle jeho obsahu ve smyslu § 19 odst. 2 správního řádu. Den doručení doplněného podání, tj. 26. 1. 1999, lze tedy považovat za den zahájení správního řízení, neboť až tomto časovém okamžiku bylo zřejmé, kdo podání činí, které věci se týká a co se navrhuje. Mohlo tedy být s definitivní platností určeno, že účastníky řízení jsou jednak společnost ELTODO, a. s., Praha 4, Novodvorská 1010/14, IČO: 64849982 (dále jen „ELTODO“) a jednak Siemens s. r. o., Praha 4, Na Strži 40, PSČ 140 21, IČO: 00268577 (dále jen „Siemens“), a dále, že se věc týká spojení podniků formou založení podniku, a konečně, že účastníci řízení žádají, aby úřad povolil toto spojení.

Soutěžiteli ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona jsou v daném případě skupina podniků Siemens a skupina podniků ELTODO, neboť společnost ELTODO kontroluje podniky KATES, s. r. o, ELTODO Brno, s. r. o., ELTODO Louny, s. r. o., ELTODO Power, s. r. o., a ELTODO Poprad, s. r. o., a společnost Siemens je kontrolována mateřskou společností Siemens AG, Mnichov, Berlín, a je součástí mezinárodní skupiny podniků Siemens.

Uvedené podání však neobsahovalo předepsané náležitosti, neboť ve smyslu § 12 odst. 3 zákona náležitostí podání je doklad o zaplacení správního poplatku, jehož výše je stanovena v Sazebníku správních poplatků (položka 62 písm. a)), který tvoří přílohu k zákonu č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, v platném znění. Z tohoto důvodu vyzval účastníky řízení k zaplacení správního poplatku. Výzva byla doručena oběma účastníkům řízení dne 2. 2. 1999. Správní poplatek byl zaplacen téhož dne.

Dne 4. 2. 1999 úřad v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona objednal zveřejnění „Oznámení o připravovaném spojení podniků“ v Obchodním věstníku, přičemž připomínky bylo možno sdělit úřadu do 8 dnů od zveřejnění. Dle oznámení tohoto subjektu byl předmětný text zveřejněn dne 17. 2. 1999. Kromě toho úřad vyzval žádostí ze dne 29. 1. 1999 účastníky řízení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. i) zákona o zaslání podkladů a informací potřebných pro rozhodnutí. Navíc úřad dopisy ze dne 10. 2. 1999 požádal vybrané soutěžitele a spotřebitele o vyjádření k předmětnému spojení, příp. i o podklady a informace dle § 11 odst. 1 písm. i) zákona.

Dopisem ze dne 5. 3. 1999 úřad nařídil ústní jednání ve smyslu § 12 odst. 6 zákona, neboť shledal za nutné bezprostředně se seznámit s odbornou problematikou v oblasti dopravních systémů, se situací na dotčených trzích a přijmout vysvětlení některých údajů v zaslaných podkladech. Ústní jednání proběhlo dne 11. 3. 1999. V rámci tohoto jednání byla dána dle § 12 odst. 6 věta druhá zákona účastníkům řízení možnost, aby se k předmětu řízení a výsledkům šetření vyjádřili. K provedenému šetření účastníci připomínky nevyjádřili, nenavrhovali ani provedení dalších důkazů.

Jak bylo výše uvedeno, úřad zkoumal, zda účelem založení společného podniku není koordinace soutěžního jednání mateřských společností, neboť takové jednání by mohlo být považováno za porušení § 3 a násl. zákona. I když zákon nestanovuje kritéria pro rozlišování mezi tzv. koncentračním a kooperačním podnikem, z povahy věci vyplývá, že za koncentrační

podnik je považován ten, který nemá za cíl koordinaci soutěžního chování zakladatelů - mateřských společností, které zůstávají nadále nezávislé. Koordinace není dána v těch případech, když mateřské společnosti převedou veškeré svoje aktivity na daném výrobkovém trhu na společný podnik, což je dle údajů poskytnutým úřadu předpokládáno. Tento podnik nebude hlavním dodavatelem ani zákazníkem mateřských společností; i když jsou některé dodávky z mateřských společností předpokládány nebo nejsou do budoucna vyloučeny, jedná se o výrobky či služby, které se nenacházejí na stejném trhu jako výrobky a služby společného podniku. Není ani předpokládána kooperace na sousedních trzích, neboť každá z mateřských společností se ve vztahu ke společnému podniku nachází na jiném trhu zboží či služeb. Zároveň platí, že za kooperativní podnik není pokládán společný podnik, který působí samostatně na trhu a vykonává funkce normálně prováděné jinými podniky působícími na tomtéž trhu. Aby toho byl schopen, musí mít společný podnik dostatečné finanční a další zdroje (hmotná i nehmotná aktiva, zaměstnanci, apod.). Další podmínkou je, že společní podnik tyto funkce bude vykonávat na trvalém základě. Všechna tato kritéria společný podnik splňuje a tak je třeba jeho založení posuzovat jako spojení podniků dle § 8 a násl. zákona. Úřad při stanovování rozlišovacích kritérií přihlédl zejména k Oznámení Komise ES č. 94/C 385/01 o rozlišení koncentrativních a kooperativních společných podniků podle Nařízení Rady EHS č. 4064 z 21. 12. 1989 o kontrole spojování podniků a k Oznámení Komise ES ze č. 90/219 OJ L týkající se koncentračních a kooperačních operací podle Nařízení Rady EHS č. 4064 z 21. 12. 1989 o kontrole spojování podniků.

Dle § 8a dost. 1 zákona spojování podniků, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, podléhá povolení úřadu. Za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží. Z tohoto ustanovení vyplývá, že úřad musí v první řadě zkoumat, zda došlo ke spojení podniků soutěžitelů, přičemž rozhodná kritéria jsou obsažena v § 8 zákona.

Z dopisu zaslaného účastníky řízení (č.l. 1) a z návrhu na zahájení řízení (č.l. 6–7) vyplývá, že účastníci řízení zamýšlejí založit společný podnik, který se bude zabývat dodávkami dopravních systémů (tunelové systémy, světelná signalizační zařízení, parkovací a inteligentní dopravní systémy). V současné době oba podniky podnikají v této oblasti samostatně. Po založení společného podniku dojde k vyčlenění příslušných útvarů z obou společností a jejich přesunu do společného podniku. Společnosti Siemens a ELTODO již dále nebudou danými kapacitami disponovat a nebudou ani vykonávat podnikatelskou činnost v oblasti dopravních systémů.

Společný podnik, který bude mít formu společnosti s ručením omezením, bude kontrolován tak, že společnost Siemens se bude podílet na základním jmění společného podniku 51 % a společnost ELTODO 49 %. Dále je předpokládáno jmenování jednoho jednatele za každou společnost s tím, že oba jednatelé musí jednat společně. Kromě toho bude na základě společenské smlouvy společného podniku i jeho stanov ustaven orgán „delegace společníků“, ve kterém budou 3 zástupci z každé společnosti. V tomto orgánu se bude hlasovat nadpoloviční většinou.

O obchodních aktivitách společného podniku nebude rozhodovat jedna ze zakládajících společností samostatně. Přestože společnost Siemens bude mít více jak 50 % podíl na základním jmění společného podniku, nebude mít více jak polovinu hlasů ani v řídících orgánech společnosti, ani v orgánu „delegace společníků“, který bude pravděpodobně plnit jak řídící, tak i dozorčí funkci. Dále je třeba vzít v úvahu možnost výkonu faktického vlivu na společný podnik ze strany společnosti ELTODO, a to alespoň v úvodní fázi. Hlavním přínosem pro společný

podnik nejsou finanční prostředky či hmotná aktiva, ale lidský odborný potenciál a know-how. V případě, že by rozhodování ve společnosti neprobíhalo na konsensuálním základě, hrozí riziko rozpadu společného podniku a opětovný vstup samostatné společnosti ELTODO na trh. Na základě výše uvedených skutečností se úřad přiklonil k názoru, že společný podnik bude řízen na základě konsensu obou společností, což znamená, že žádná ze společností, resp. společnost Siemens, nezíská výlučnou kontrolu. Ustanovení § 8 zákona sice výslovně neuvádí založení společného podniku jako jednu z možností (forem) spojování podniků soutěžitelů. Přesto i takové spojení podniků (stejně jako dle právní úpravy v Evropském společenství – srov. Nařízení Rady ES č. 4064/89) podléhá za zákonem splněných předpokladů povolení ve smyslu § 8a zákona, a to dle názoru Úřadu jako spojení ve smyslu § 8 odst. 2 zákona, neboť v daném případě dvě osoby, z nichž každá kontroluje minimálně jeden podnik, získají přímou kontrolu na dalším podnikem.

Dále musí úřad zkoumat, zda předpokládané spojení podniků narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží. Předpokladem pro stanovení tohoto podílu je určení, zda je rozhodný podíl na místním či celostátním trhu a jakého trhu „daného zboží“ se spojení týká. Jinými slovy řečeno, je třeba provést vymezení **relevantního trhu**. I když tento pojem není v zákoně definován, obecně lze říci, že za relevantní trh se pokládá místo, kde dochází ke střetu nabídky a poptávky v reálném čase. Věcně relevantní trh obvykle zahrnuje veškeré výrobky či služby, které spotřebitelé ohledně jejich vlastností, ceny a jejich předpokládanému účelu použití pokládají za zaměnitelné nebo zastupitelné. Po stránce geografické se relevantním trhem rozumí oblast, ve které zúčastnění podnikatelé nabízejí relevantní produkty nebo služby, ohledně kterých jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní, a která se odlišuje od sousedních oblastní znatelně jinými soutěžními podmínkami. Relevantní trh se z hlediska času zkoumá pouze v případě, když v konkrétním okamžiku nebo období jsou soutěžní podmínky výrazně jiné než v obdobích ostatních.

Faktickým (tj. nikoliv podle jednotlivých živností určeným) předmětem podnikání společného podniku jsou komplexní dodávky dopravních systémů. Tím jsou míněny dodávky tunelových systémů (osvětlení, větrání, dopravní značení), dodávky světelných signalizačních zařízení a světelného dopravního značení, parkovací systémy a inteligentní dopravní systémy (řízení dopravy pomocí výpočetní techniky), případně údržba těchto produktů. Dále se předpokládá, jakožto vedlejší činnost společného podniku, instalace a opravy některých produktů mateřských společností (tlumočnická a konferenční zařízení, kamerové systémy pro průmyslové využití). Obě spojované společnosti podnikají v oblasti tunelových technologií. Společnost ELTODO realizovala v roce 1997 tunel Hřebeč v celkové částce […] Kč v roce 1998 dva tunely – Strahovský a Kohoutova v celkové částce cca […] Kč a v roce 1999 tunel Těšnov v celkové částce cca […] Kč. Mezinárodní skupina podniků Siemens prostřednictvím společnosti Siemens AG, Rakousko, uskutečnila dodávku do jednoho tunelu (Pražská radiála) v celkové částce […] DM. Jiná společnost na území České republiky za poslední tři roky dodávky tunelových technologií neuskutečnila. Pokud jde o světelná signalizační zařízení, společnost Siemens realizovala za rok 1998 celkem […] řešení křižovatek v celkové výši […] Kč a společnost ELTODO sama nebo prostřednictvím svých dceřiných společností celkem […] křižovatek v celkové výši cca […] Kč. V této oblasti působí další společnosti - CROSS Zlín, s. r. o, která za rok 1998 dodala […] komplexních řešení křižovatek v celkové výši […] Kč, AŽD Praha (výše dodávek v Kč a ks za rok 1998 označena za součást obchodního tajemství) a dále společnost Robert Bosch, s. r. o., která po roce 1991 dodala asi […] ks světelného signalizačního zařízení. Pokud jde o parkovací automaty, tyto dodává pouze společnost Siemens a to v počtu […] ks v objemu asi […] Kč za rok 1998 (od roku 1991 asi […]). Na tomto trhu

působí řada konkurenčních společností s těmito prodanými počty kusů – Ibcol […], Schlumberger […], Calle […], Villa […], Rabit Králíky […], Mannesman […], a to od roku 1991. Obdobná je situace v oblasti závorových systémů, protože společnost ELTODO v této oblasti nevyvíjí žádnou činnost, a společnost Siemens prodala […] systémy (u dvou se jednalo pouze
o rozšíření stávajících) v celkové částce asi […] Kč. Obě společnosti podnikají v oblasti projektování dopravních systémů. Společnost Siemens zpracovala […] projekty v hodnotě […] Kč a ELTODO ve výši […] Kč. Pouze ELTODO provádí údržbu asi […] ks světelných signalizačních zařízení zejména ve městech Praha, Hradec Králové, Jablonec n. N. a dále vyrábí světelné dopravní značky, kterých bylo dodáno na náš trh […] v celkové částce […] Kč.

Pokud jde o vymezení relevantního trhu po stránce věcné, dle názoru úřadu tvoří samostatný trh dodávky tunelových technologií, dodávky světelných signalizačních zařízení, dodávky závorových parkovacích systémů, dodávky dopravního značení, dodávky parkovacích automatů, údržba světelných signalizačních zařízení a dále zpracování dopravních projektů. Úřad se nemůže plně ztotožnit s názorem účastníků, že dodávky tunelových technologií tvoří bez dalšího součást trhu průmyslové automatizace. Zastupitelnost produktu či služby z pohledu spotřebitele (tzv. poptávková zastupitelnost) je možno v některých případech doplnit i o zastupitelnost na straně nabídky, avšak jen v případech, že působí právě tak účinně a bezprostředně jako zastupitelnost poptávková. Obecně platí, že tomu je tak pouze v případech, kdy při malé dlouhodobější změně cen je soutěžitel schopen zahájit produkci relevantních výrobků
bez citelných dodatečných nákladů nebo rizik. Tunelové technologie využívají řídících prvků stejně jako řada jiných průmyslových systémů. Průnik na trh tunelových technologií z jiné (jakékoliv) oblasti průmyslové automatizace je možný, avšak nikoliv zcela snadný. Základním předpokladem je získání know-how této specifické oblasti, které lze nabýt buď postupným pronikáním na předmětné trhy, nebo získáním odborníků v dané oblasti. Dle názoru úřadu nejsou tak všeobecně a bezvýhradně splněna kritéria pro aplikaci nabídkové zastupitelnosti při vymezování relevantního trhu. Pro rozhodování o povolení spojení podniků soutěžitelů však úřad pokládá za podstatné, že o zakázky v oblasti tunelových technologií se uchází řada dalších soutěžitelů, kteří jsou schopni, pokud danou zakázku získají, poskytnout totožné služby jako účastníci řízení. Zpravidla se jedná o soutěžitele, kteří podnikají v oblasti dopravních systémů nebo v oblastech příbuzných. Stejný názor zastává úřad i pro oblast dodávek světelných zařízení. Pokud jde o údržbu světelných zařízení, tato činnost se skládá z řady činností. Některé z nich mohou vykonávat soutěžitelé nabízející elektrotechnické služby obecně, v některých případech po zaškolení v příslušné oblasti. Údržbu hardware a zejména software řídícího systému vykonávají především dodavatelé tohoto světelného signalizačního zařízení. Z povahy věci tedy plyne, že dodavatelé signalizačních zařízení se budou ve značné míře podílet i na jeho údržbě. Světelné proměnlivé dopravní značky dle názoru úřadu netvoří samostatný trh, ale tyto soutěží na trhu jiných proměnlivých značek (lamelových, s LED technologií). V oblasti lamelových značek existuje značná nabídková zastupitelnost, neboť touto technologií se vyrábějí např. reklamní billboardy. Širší vymezení trhu, tj. včetně neměnných dopravních značek, není možné, neboť proměnlivé značky jsou z hlediska svého účelu použití nezaměnitelné se značkami fixními.

Pokud jde o vymezení relevantního trhu z geografického hlediska, bylo zjištěno, že v oblasti tunelových technologií hrají přepravní náklady v podstatě zanedbatelnou roli v celkových výdajích soutěžitelů. Dodávky v rámci mezinárodního koncernu Siemens jsou realizovány

po celém světě. Také společnost ELTODO je schopna v evropském měřítku nabídnout své služby, v současné době realizuje dodávky dopravního systému do 4 tunelů v Turecku. Dle § 8 odst. 1 zákona však úřad zkoumá postavení soutěžitelů maximálně v celostátním měřítku. Proto i v dalších případech shora vymezeného relevantního trhu po stránce věcné bude trh vymezován maximálně jako celostátní, pokud nebudou důvody pro vymezení trhu jako místního. Tak by tomu mohlo být pouze v oblasti údržby světelných signalizačních zařízení, kdy v případě poruchy zařízení je nutný rychlý zákrok; ten může zajistit pouze fyzická přítomnost nebo blízkost soutěžitele či jeho smluvního partnera v dané oblasti. Tato okolnost může způsobovat rozdílné soutěžní podmínky v oblastech, ve kterých ta která společnost podniká (a to i prostřednictvím svých poboček) a ve kterých nikoliv. Přesto však se úřad přiklonil k názoru, že i tento trh lze považovat za celostátní, neboť ve řadě případů poskytují zejména větší soutěžitelé tyto služby i mimo místa, ve kterém sami přímo podnikají. Určitou roli bude hrát finanční objem konkrétní zakázky.

Z hlediska časového vymezil úřad daný trh jako trh trvalého a průběžného charakteru, v jehož rámci nejsou předpokládány výraznější změny. Za zmínku stojí i skutečnost, že předmětné dodávky jsou obvykle financovány z prostředků státu či měst a obcí a za současné ekonomické situace může dojít k omezování objemu finančních prostředků vyčleněných pro tyto účely. Poněkud specifický je trh s dodávkami tunelových technologií, neboť v celostátním měřítku jsou ročně zadávány v průměru 1 – 2 zakázky. V blízké budoucnosti, resp. v letech 2000 - 2001 se předpokládá obchodní veřejná soutěž na 2 zakázky a později pouze na 1 zakázku.

V souladu s výše uvedenými poznatky stanovil úřad podíly účastníků řízení na relevantním (celostátním) trhu daného zboží tak, že po spojení podniků soutěžitelů v oblasti tunelových technologií z pohledu zastupitelnosti na straně poptávky bude činit […] %. Dodávky tunelových technologií jsou však poměrně specifickou oblastí, neboť postavení soutěžitelů na trhu obvykle určuje získání již jediné zakázky. Posuzováno z pohledu jednoho roku, což je zpravidla období, ve kterém dojde k vypsání jedné až dvou zakázek, získá vysoký podíl na celkovém obratu na celostátním trhu daného zboží každý soutěžitel, který tuto nebo tyto zakázky získá. Ovšem tento stav se snadno může v dalších letech změnit získáním jediné zakázky jiným soutěžitelem. Poptávkovou zastupitelnost je tedy třeba doplnit o zastupitelnost na straně nabídky, tj. je třeba zohlednit soutěžitele, kteří mají (jak z hlediska celostátního, tak i evropského) zkušenosti s dodávkami tunelových technologií v zahraničí či dokonce s dodávkami automatizace v některých příbuzných odvětvích dopravy. Jako příklad dalších soutěžitelů na trhu je možno jmenovat mezinárodní skupinu ABB, BOSCH, S.A.T., HONEYWELL, OMRON, MITSUBISHI, z tuzemských podniků pak UNIS, ČKD dopravní systémy, atd. Stanovení jejich podílu na daném trhu (dodávky tunelových technologií v zahraničí, dodávky průmyslové automatizace v oblasti dopravy) by bylo obtížné s ohledem nejen na široké spektrum předmětných podniků, ale také jejich činností. Jinými slovy řečeno, bylo by problematické určit, který podnik je schopen v daném okamžiku splnit podmínky pro zastupitelnost na straně nabídky; stejně tak lze velmi těžko posoudit, z jakých činností těchto podniků (z pohledu věcného i geografického) by se předmětný podíl stanovoval. Dále je třeba upozornit také na potenciální konkurenci. Tou jsou soutěžitelé působící na trhu průmyslové automatizace, na kterém podíl společného podniku činí okolo 5 %.

Po spojení podniků bude v oblasti dodávek světelného signalizačního zařízení činit podíl soutěžitelů na trhu okolo […] % a v oblasti projektové činnosti okolo […] %. V dalších případech ke změně na trhu po spojení nedojde, neboť účastníci řízení nebyli v konkurenčním

vztahu. Jedná se zejména o dodávky závorových systémů, kde podíl společného podniku na trhu činí cca […] %, o výrobu a prodej proměnlivých dopravních značek – podíl cca […] %, o dodávky parkovacích automatů – podíl cca […] %, o údržba světelného signalizačního zařízení, kde podíl činí […] %. Z výše uvedených údajů však vyplývá, že předmětné spojení podléhá povolení úřadu ve smyslu § 8a odst. 1 zákona.

Podle § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese. V ostatních případech úřad spojení nepovolí. Dle názoru úřadu je újmu třeba spatřovat již v samotném faktu spojení, přičemž narušení soutěže spočívá ve snížení počtu soutěžitelů na trhu, v získání monopolního postavení či nabytí a posílení dominantního postavení na trhu. Újma se tedy projevuje negativním vývojem struktury daného trhu, jehož důsledkem je možné narušení funkcí hospodářské soutěže. Při posuzování míry újmy v daném případě je třeba vzít v úvahu, že k významnějším strukturálním změnám na trhu může dojít pouze v oblasti dodávek tunelových technologií. Dle názoru úřadu však není určujícím kritériem jen podíl na trhu společného podniku, ale i okolnost, že k výraznějšímu omezení hospodářské soutěže co do počtu či kvality soutěžitelů nedojde s ohledem na výše uvedenou vysokou zastupitelnost na straně nabídky a možnost vstupu široké škály podniků jako potenciálních soutěžitelů na daný trh. Z tohoto důvodu do budoucna úřad nepokládá strukturální změny vzniklé spojením podniků za vážnější narušení hospodářské soutěže na předmětném trhu. V případě dalších ovlivněných trhů úřad nepředpokládá buď žádné strukturální změny, neboť si účastníci na nich nekonkurovali (trh údržby světelné signalizace, trh dodávek parkovacích automatů a závorových systémů), nebo sice některých případech strukturální změny nastanou, avšak společný podíl obou soutěžitelů
na trhu leží pod hranicí dominantního postavení (dodávky světelných signalizačních zařízení), případně je tento podíl minimální (projektování dopravních řešení). Z výše uvedených důvodů ani v těchto oblastech není výraznější újma předpokládána.

Ve vztahu k možné újmě byly uvedeny účastníky řízení hospodářské výhody, které spojení přinese. Dle účastníků řízení bude společný podnik aplikovat výsledky výzkumů prováděných
v koncernu Siemens, kde v této oblasti pracuje 45 tis. pracovníků. Zejména je poukazováno na transfer nejmodernější technologie v oblasti inteligentních dopravních systémů (ITS) do České republiky, především v oblasti navigování a řízení vozidel, placení mýtného, apod. Dle účastníků řízení založením společného podniku bude tento transfer urychlen, neboť společnost Siemens sama na jeho bezprostřední využití nemá dostatečné kapacity, znalosti místních podmínek, lidský potenciál, atd. Naopak společnost ELTODO těmito kapacitami disponuje. Dle názoru účastníků vývoj těchto systémů přesahuje možnosti jak české ekonomiky, tak i firmy ELTODO. V této oblasti disponuje společnost ELTODO příslušným software a společnost Siemens špičkovou technologií (komunikátory GSM). Výsledkem by byla velmi příznivá cena pro zákazníka (o 40 % nižší oproti ceně v SRN). Účastníci dále poukazují na možné hospodářské škody v případě nákupu neperspektivních technologií. Garantem by měly být znalosti skupiny podniků Siemens
ohledně vývoje v daném oboru.

V oblasti podpory vědy a výzkumu se předpokládá založení a podpora pracoviště Fakulty dopravní ČVUT a vytvoření nového vědního odboru pro oblasti ITS na této fakultě. Společný podnik se také v rámci konsorcia bude ucházet o udělení podpory z prostředků Evropské unie na pilotní projekt řízení dopravy prostřednictvím navigační systému v historických městech, přičemž v případě úspěchu by se tento projekt realizoval v Praze.

Jako třetí skupinu uvádí společnost výhody pro spotřebitele. Založení společného podniku má vést k výrazným finančním úsporám pro zákazníky. Dále společný podnik bude realizovat dodávky světové úrovně umožňující kompatibilitu s obdobnými zařízeními užívanými v EU. Společný podnik může zajistit komplexnost dodávek a služeb, případně také dlouhodobou právní jistotu pro zákazníka.

Při posuzování výhod spojení nevychází úřad výlučně ani především z hospodářských výhod pro účastníky spojení, neboť těmto přináší spojení hospodářské výhody vždy. Proto jsou hospodářské výhody zvažovány z pohledu veřejného zájmu, zejména pak z pohledu spotřebitele. Hospodářské výhody budou dány, pokud spojení z dlouhodobého hlediska přináší nebo přinese spravedlivý díl výhod i spotřebitelům.

Pokud jde o výhody spojení pro spotřebitele, úřad předpokládá, že spojením podniků dojde ke vzniku nového, kvalitativně lepšího a cenově přijatelnějšího systému řízení v oblastech dopravních systémů. Výhodou může být kompatibilita nově dodávaných zařízení způsobená aplikací jednoho systému, nebo i aplikací více systémů, u kterých však pomocí know-how obou společností bude zajištěna jejich kompatibilita. To je zvláště důležité v obcích, kde se předpokládá vytvoření dispečinku řízení dopravy. Další výhodou pro spotřebitele je možnost zlepšení
a zrychlení servisních služeb a údržby. Společnost Siemens nedisponuje dostatečnými kapacitami na provádění údržby, a tak tyto činnosti jsou prováděny smluvními partnery, společnost ELTODO tuto činnost vykonává sama.

Pokud jde o aplikaci nových technologií na tuzemském trhu, tuto otázku je třeba posuzovat dle jednotlivých činností. Zatímco v oblastech tunelových systémů či světelných signalizačních zařízení využívají obě společnosti srovnatelných technologií a tedy spojení v tomto ohledu není nutnou podmínkou tohoto procesu. V oblasti inteligentních dopravních systémů (zejména pak v oblasti navigace) by byl vstup společnosti ELTODO na trh samostatně velmi obtížný a riskantní. Pro společnost Siemens znamená společný podnik možnost rychlejšího vstupu na trh a tím i určitý předstih před konkurencí, což jistě představuje hospodářské výhody pro účastníky spojení. Je však i v obecném zájmu, aby v České republice byly aplikovány nejmodernější technologie v co nejkratším časovém období. Nehledě na jiné aspekty, jako je větší efektivita dopravy a vyšší bezpečnost a komfort spotřebitelů - účastníků silničního provozu, dojde v důsledku spojení k postupnému vyrovnávání předstihu v oblasti moderních technologií, kterými v některých případech disponují narozdíl od ČR vyspělé země. Za důležitou úřad pokládá skutečnost, že se s novými technologiemi bude moci seznámit i řada dalších subjektů, jako např. Dopravní fakulta ČVUT, Dopravní podnik hl. m. Prahy, apod. Důležitým faktorem je i předpokládaná lepší cenová dostupnost výrobků pro spotřebitele v důsledku využití levnějšího software vyvinutým společností ELTODO.

Po porovnání možné újmy, která může vzniknout narušením soutěže v důsledku předmětného spojení, a jeho hospodářských výhod, dospěl úřad k závěru, že hospodářské výhody spojení převažují na touto újmou. Úřad je toho názoru, že újma, kterou je možno spatřovat zejména v oblasti dodávek tunelových systémů, nedosahuje výrazné intenzity s ohledem na vysoce konkurenční prostředí v této oblasti. Oproti tomu shora uvedené hospodářské výhody považuje úřad za významné, a to jak z pohledu celospolečenského zájmu, tak i z pohledu zájmů spotřebitele. Z tohoto důvodu úřad spojení podniků povolil.

Jak vyplývá z výroku rozhodnutí, povolení se týká založení společného podniku, který se bude zabývat zejména podnikáním v oblasti dopravních systémů. Pokud by měla být

v budoucnosti na společný podnik převedena jiná významná podnikatelská činnost některé z mateřských společností, jednalo by se o další spojování podniků soutěžitelů. Při splnění předpokladů § 8a odst. 1 zákona by takové spojení vyžadovalo udělení povolení úřadu.

Dále je třeba upozornit, že společný podnik nelze využívat ke koordinaci soutěžních aktivit účastníků v oblastech, které budou nadále (tj. po spojení prostřednictvím společného podniku) předmětem podnikatelské činnosti mateřských společností, neboť takové jednání může vést k porušení § 3 odst. 1 zákona.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - I. výkonného odboru. Podání rozkladu má odkladný účinek.

JUDr. Luděk Svoboda
pověřený řízením I. výkonného odboru

Toto rozhodnutí obdrží: 1) ELTODO, a. s. Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4

2) Siemens, s. r. o. Na Strži 40, 140 21 Praha 4